

Nr 321.

Av fru **Västberg**, i anledning av *Kungl. Majt:s proposition, nr 251, angående åtgärder för främjande av ökad bostadsproduktion m. m.*

Det är nog för alla uppenbart, att de av socialministern i proposition nr 251 påkallade åtgärderna för bostadsproduktionens främjande inte endast innebära ett krafttag mot arbetslösheten och bostadseländet utan också ha befolkningspolitiska konsekvenser, då ökad trygghet i existensen och billiga bostäder måste stimulera både familjebildning och nativitet. Såväl ur mera allmänna sociala synpunkter som ur mera begränsade befolkningspolitiska perspektiv måste de stora anslagsäskandena för uppmuntran åt bostadsproduktionen, för hjälp åt barnrika familjer, för bostadsförbättring åt landsbygdens befolkning etc. hälsas med den största tillfredsställelse, just därför att bostadsproblemet i alla avseenden intar en så central plats i varje medborgares liv.

Man kan även med full rätt säga, att propositionen lämnar en rik provkarta på lämpliga objekt för en socialt betonad produktion av bostäder och därmed söker tillgodose ett skiftande behov på området, från billiga och goda bostäder för barnrika familjer till en trygg och ljus vrå för våra behövande pensionärer, men icke förty anser jag mig dock böra fästa uppmärksamheten på ännu ett stort och betydelsefullt område, där misslottade och viktiga medborgargrupper i lika hög grad som de förut nämnda förtjäna samhällets helhjärtade och verksamma stöd för att få sin bostadsfråga rationellt och förnuftigt löst. Jag åsyftar de ensamma mödrarna.

Under den tidigare i år förda diskussionen om fosterbarnsvården m. m. i samband med Solglimtsfallet hade jag tillfälle att framhålla, att samhället i fråga om lösningen av detta problem inte blott hade att välja på de två vanliga alternativen: placering av fosterbarnen i enskilda hem eller i barnhem, utan att man kanske med ännu större fördel kunde finna en lösning i genom samhällets försorg upprättade hem eller bostäder för ensamma mödrar. Jag framhöll därvid att det var av den allra största betydelse för barnets fysiska utveckling, att barnet under amningsåret kunde vara hos sin mor för att komma i åtnjutande av modersmjölken. Men utom detta skäl tala även många andra och lika starka för att ensamstående mödrar — det må vara ogifta, frånskilda eller änkor — kunna få bo tillsammans med sina barn och ha ansvaret och vården av dem under åtminstone större delen av dygnet.

Då flertalet ensamma mödrar äro för sin och barnets försörjning hänvisade till yrkesarbete utom det egna hemmet i en eller annan form, och

då den stora massan av dessa ensamstående mödrar även höra till de allra fattigaste eller mindre bemedlades kategori, torde problemet om daglig samvaro mellan mor och barn som regel icke kunna lösas genom anordningar om dyr hemhjälp etc. utan främst genom s. k. dagvårdshem eller dylikt åtminstone i mera koncentrerade samhällen. Denna fråga tog befolkningssituationen sikte på i sitt år 1938 avgivna betänkande om barnkrubbor och sommarkolonier m. m., ett förslag som dock ännu icke trots den alltmer aktuella befolkningssituationen föranlett något statsmakternas beslut, men vilket betänkande mycket väl lämpar sig som utgångspunkt för en diskussion rörande samhällets åtgärder för att underlätta yrkesarbetande ensammas mödrars strävan att under någon tid av dygnet få behålla barnet hos sig. Ehuru kommissionen närmast avböjde statsbidrag för skapandet av dylika s. k. dagvårdshem m. m., är det ju ingenting som hindrar att det överväges huruvida och i vilka former upprättandet av sådana hem kan inordnas i programmet för en av samhället understödd socialt betonad bostadsproduktion.

Icke mindre viktig synes emellertid frågan om beredande av billiga och goda bostäder för ensammas mödrar vara. Huruvida man skall bygga särskilda hus för ändamålet eller skapa lämpliga bostäder åt ensammas mödrar i barnrikehusen eller i den vanliga bebyggelsen, om dylika bostäder skola kombineras med s. k. dagvårdshem etc., i vilken mån och på vilket sätt samhället kan och bör lämna bidrag för att åstadkomma dessa bostäder o. s. v. äro några av de frågor som böra komma under övervägande när det gäller lösningen av de ensammas mödrarnas bostadsfråga. En närmare utredning av problemet är ur alla synpunkter i allra högsta grad motiverad.

Med stöd av vad jag sålunda anfört vill jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära en snabb utredning med förslag till främjande av en god lösning av de ensammas mödrarnas bostadsproblem.

Stockholm den 3 juni 1941.

Disa Västberg.
